

18. JANUAR 1919 - začetek mirovne konference v Parizu, na kateri se zbere 25 drž. udeleženk
1.SV brez Rusije (ker je prej iztopila iz vojne)
□ključne sile so: **Velika Britanija, Francija, ZDA, Italija**

OSNOVNI NAMEN KONFERENCE

- zagotoviti **mir**
- rešiti **mednarodna nasprotja**
- podpisati **mirovne pogodbe** s poraženkami

WOODROW WILSON je kjučna oseba konference (znan po 14 točkah, neščanski demokrat

PARLAMENTARIZEM- na oblasti naj bodo meščanski sistemi; Nova Evropa, ki jo Pariška konferenca začrta (nočejo socializma)

Evropa je imela **do Wilsona rešpekt**, ker so Američani lastniki polovice svet. Kapitala, antantne sile pa so jim tudi veliko dolžne. **Wilsonovih 14 točk** govori, kakšna naj bo povojna Evropa.

1. **JAVNA DIPLOMACIJA, NOBENIH TAJNIH POGODB**, vendar je kasneje korigiral to, da je proces pogajanj lahko tajej, pogodba pa javna
2. **POPRAVEK ITALIJANSKE MEJE** po jasno določenih narodnostnih črtah
3. **AVTONOMIJA ZA AVSTROOGRSKE NARODE**

S tem točkami je dal upanje predvsem malim narodom. Dobro je razmišljal in želel dobro, ni pa pričakoval, da so imperialna nasprotja še živa, tako mu je le nekaj ciljev uspelo.

28. APRILA 1919 je ustanovil **DRUŠTVO NARODOV**, ki naj bi skrbelo za mir na svetu. Vendar nima nobene oborožitve, tako, da ni moglo realno posredovati pri krizah. Vanj tudi niso želele vstopiti ZDA.

MIROVNE PODODBE SO SE PODPISALE V FRANCII:

- 28.6.1919 v Versaillesu z Nemčijo
- 10.9.1919 v Saint-Germainu z Avstrijo
- 27.11.1919 v Neullyu z Bolgarijo
- 4.6.1920 v Trianonu z Madžarsko
- 10.8.1920 v Sevresu z Osmansko Turčijo
- L.1923 se pogodba z mladoturškim gibanjem-Ataturkom v švicarski Lausanni, s tem se je končala Pariška mirovna konferenca

NEMČIJA

- **Viljem Kaiser** je kot civilna osba poleg države kriv za vojno
- mora se odreči **Alzaciji** in **Loreni** v korist Francije
- Poljska dobi večji del **Z Prusije** in dele **Šlezije**
- Danska dobi **Schleswig-Holstein**
- mesto **Gdansk** postane svobodno mesto pod okriljem Društva narodov
- pogodba prepoveduje združitev z Avstrijo
- določili 100 milijard zlatih nemških mark **reparacije**
- določili ukinitvev splošne vojaške obveznosti, razorožitev nemške vojske, imeli so lahko še 100.000 vojakov za vzdrževaje reda in miru

AVSTRIJA

- pogodba potrdi razpad Avstro-Ogrske: ozemlje pripada> Avstriji, Madžarski, Češko slovaški, Polski, Romuniji, kraljevini SHS
- Italija je dobila J Tirolsko, kjer je prej živela nemška manjšina
- odrpe se problem meja

BOLGARIJA

- izgubi del **Trakije**, ki jo dobi Grčija

MADŽARSKA

- ostane ji približno 30% ozemlja bivše Ogrske
- Transilvanijo** dobi Romunija

Gradiščansko dobi Avstrija
Slovaško dobi Češkoslovaška
Prekmurje, Medžimurje, Bačko in Baranjo dobi k.SHS

TURČIJA

- turško ozemlje skrčijo na turško etnično ozemlje
- vendar te pogodbe noče priznati mladoturško gibanje, ker jo je podpirala sultanova vlada
- z mladoturškim gibanjem so potem l.1923 podpisali še eno pogodbo

Po Pariški mirovni konferenci se pokaže da se nihče noče razorožiti, tako da vsi ostanejo oboroženi □ **neuspela mirovna konferenca**

Wilson kasneje ni bil izvoljen, prevladala je republikanska oblast; s tem se izogne podpisu Pariške mirovne pogodbe, **Amerika se distancira od Evrope**